

A. Somasundaram

10

1949

074

హాహిన వారి

గుణసుందరి

కథ...

డైరెక్టర్ కె.వి.రెడ్డి, బి.యస్.సి (అనంబ)

144

నిర్మాతలు

కవి :

వింగళి నాగేంద్రరావు

స్క్రిప్ట్స్ :

కే. వి. రెడ్డి. కే. కామేశ్వరరావు

సంగీతము :

ఓగిరాల రామచంద్రరావు

నృత్యములు :

పి. కృష్ణమూర్తి

సహాయదర్శకులు :

కే. కామేశ్వరరావు, B. A.

టి. జి. తిలక్, B. A.

నిర్మాణ కార్యదర్శి :

పి. నాగేశ్వరరావు, B. A.

ఫాటోగ్రఫీ :

మార్కన్ బార్ట్లీ

సౌండ్ రికార్డింగ్ :

ఎ. కృష్ణన్, B. A.

ఆర్టు :

కె. నాగేశ్వరరావు, B. A.

లెబాడేటరీ :

సేన్ గుప్త, B. Sc.,

మేకప్ :

హరిబాబు

ఎడిటింగ్ :

జంబులింగం, మణి

స్టేబాక్ పాటలు :

పి. లీల, & జి. వెంకటేశ్వరరావు

స్టూడియో : వాహినిస్టూడియోస్

డైరెక్టర్ కే. వి. రెడ్డి, B. Sc., (Hons.)

నటీనటులు

డాక్టరు సుబ్బారావు

శివరావు

రేలంగి

జి. సుబ్బారావు

శివరాం

గౌరీపతిశాస్త్రి

పదాశివరావు

పి. నాగేశ్వరరావు

పి. లక్ష్మీకాంత కవి

పి. కోటేశ్వరరావు

శాంతకుమారి

మాలతి

శ్రీరంజిని (జూనియర్)

టి. జి. కమల

హేమలత

కనకం

లక్ష్మీరాజ్యం (జూనియర్)

వీత

అన్నపూర్ణ

అంజనీబాయి.

తదితరులు

~~Dr. Somanatha Sanyal~~ Dr. Somanatha Sanyal
Vizianagaram

కథా సంగ్రహము

శ్రీ పార్వతీ పరమేశ్వరులు, లోకాల్ని కటాక్షిస్తూ, ఆకాశంలో విజయం చేయుచుండగా, భూలోకంనుంచి, హృదయ విదారకమైన ప్రార్థన ఒకటి వినుపించింది; ఆగి చూడగా, ఒక సుకుమారి సుందరి, దీనాతి దీనంగా దేవిని ప్రార్థిస్తోంది. ఆమె చెంత నొక ఎలుగుబంటి ఉంది. ఆ ఎలుగుబంటి ఆమె భర్త అనీ, ఆ విపరీతమెలా సంభవించిందీ వినుమనీ, పార్వతికి, పరమేశ్వరు లిలా సెలవిస్తున్నారు.

ఉగ్రసేన మహారాజునకు, రూపసుందరి, హేమసుందరి, గుణసుందరి అని ముగ్గురు కుమార్తెలు. గుణసుందరిని కని, రాణి, స్వర్గస్తు రాలైంది. నాటినుంచి, మహారాజు, కుమార్తెలే సర్వంగా, సర్వ రాజకీయాలు విడిచిపెట్టి, వాళ్ళ ఆలనా పాలనా స్వయంగా చూస్తూ, తల్లిలేనిలోపం లేకుండా ఆ బిడ్డల్ని పెంచాడు. ఆ తన్మయత్వంలో పదహారేళ్లు గడిచాయి.

రాజుగారికి, హరమతీ కాలమతీ అని ఇద్దరు మేనల్లుళ్ళున్నాయన వట్టి 'ఆకలెక్కువ తెలివితక్కువ' బడుద్దాయిలు. వాళ్ళని పెద్దమ్మాయిలు

4

కనీ నిర్ణయించి, చిన్నమ్మాయికికూడా వరుడు చిక్కగానే, మూడు పెళ్లిళ్ళూ చేసి, కుమార్తెలకు రాజ్యమిచ్చి, మహారాజు విశ్రాంతి తీసుకుందా మనుకున్నాడు.

అంతలో మహారాజుగారి పష్టిహార్తి మహాత్మ్యం జరిగింది. ఆరోజున, సగర్వంగా, కుమార్తెలను వెంటబెట్టుకొని, మహారాజు, రాజ సభకు వెళ్ళి, తనరాజ్యమిక తన కుమార్తెలదే అని ప్రజలకు ప్రకటించి, కుమార్తెలను కూడా, తనమీదగల ప్రేమాధిక్యతను, సభలో వెల్లడించ వలసిందిగా కోరాడు. రూపాహేమలు, జాణలు, స్వార్థపరలు, తడుముకోకుండా, తీయని మాటలతో, తమకు తండ్రే సర్వం అని బొంకారు. గుణసుందరి వట్టి సత్యకాలపుపిల్ల. నిజానికి, తండ్రీమీద తనకెంతో ప్రేమఉన్నా, “స్త్రీకి భర్తే సర్వం. అదే విధాయకం” అని సత్యం చెప్పింది. అందుకు గ్రుడ్డ మహారాజు “కృతఘ్నురాలా, భర్త కుంటి, గృడ్డీ, మూగా, చెవిటి, వృద్ధు అయితే, అతడే సర్వమని ప్రేమిస్తావా” అన్నాడు. “దేవుడటువంటి భర్తను నిర్ణయిస్తే తప్పక ప్రేమిస్తా” నంది గుణ. “కన్యకు భర్తను నిర్ణయించేది తండ్రా దేవుడా” అన్నాడు మహారాజు. “దేవుడే” అంది గుణ. “అయితే ఈ మూర్ఖత్వానికి, నీకు శాస్త్రమేస్తా” నని గద్దించాడు మహారాజు.

రాజు తలుచుకుంటే దెబ్బలకు కొదువా? మర్నాడే ముహూర్తం పెట్టించి, మహారాజు, రూపాహేమలను హరమతి కాలమతులకూ, షాపం, గుణను, కుంటి గృడ్డీ మూగా చెవిటి అయిన ఒక వృద్ధునికి ఇచ్చి, మూడు పెళ్లిళ్ళు కళ్లుమూసుకుని చేయించాడు. గుణ దైవమీద భారంవేసి ఊరుకుంది.

నమ్మినవాళ్ళకి దైవం తోడ్పడదూ? మహారాజు వీరీకోరి తెచ్చిన ఆ గుణసుందరి భర్త, కుంటికాడు, గృడ్డీకాడు, మూగాకాడు, చెవిటి

కాదు. మర్నాడు వింతగా విజృంభించాడు. కోటంతా ఒక కొలిక్కి
వచ్చింది. తాను గుణకి శాస్త్రిచేద్దామనుకుంటే, వీడెవడో తనకు శాస్త్రి
చేశాడే! మహారాజు మండిపడుతూ “నన్ను మోసంచేశావా! ఎవడవురా?”
అని గర్జించాడు. గుణభర్త, తీవిగా, నేను దైవాధీనా న్నని నవ్వాడు.
దానితో కంపరమెత్తి, ఆ దైవాధీనాన్ని కొట్టబోయి, మహారాజు,
దైవోపహతుడై, దభాల్ను పడ్డాడు. ఆపాటు గ్రహపాటై మహారాజు
మంచంపట్టి అంగలార్చాడు. గుణ దుఃఖిస్తూ దగ్గరికివెళితే “ఇది నా
చావుకు పుట్టింది; వాడేదో పంపకం; వీళ్ళని సాగనంపం” దని
మహారాజు ప్రలాపించాడు. ఎప్పటికైనా మేమేలే నీకు దిక్కయ్యేదని
మహారాజును హెచ్చరించి, దైవాధీనం గుణను తీసుకొని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ ఊరిచివర, ఎరుకల గూడెంలో, దైవాధీనం కాపురంపెట్టాడు.
గుణసుందరికి వింత భర్తతో క్రొత్తకాపురం. తండ్రిని తల్చుకొని
చింత. కాని, దైవాధీనం, చిత్రకారుడుగా, గాయకుడుగా, నాట్య
వేత్తగా, గోజుకొక ప్రజ్ఞావిశేషంతో ప్రసన్నుడౌతూ, గుణ కాశ్చ
ర్యాన్ని కలిగిస్తున్నాడు. తన భర్తలో ఏదో గొప్ప రహస్యముందని,
గుణకి విశ్వాసం కలుగుతోంది.

మంచంలో పడి మహారాజు మహాయాతన పడుతున్నాడు. తండ్రి
సర్వమని బొంకిన రూపాహేమలు, తండ్రియెడల దయాదాక్షిణ్యాలు
లేకుండా, రాజ్యమెప్పుడు వస్తుందా అని చూస్తున్నారు. ఆ గోజు
కాగోజు రాజుగారి వ్యాధి విషమిస్తోంది. రాజవైద్యుడు, శస్త్రచికిత్స
చేస్తేనేగాని మహారాజు బ్రతుకడన్నాడు. అయితే, బలవంతంగా
అయినా సరే, శస్త్రచికిత్స చెయ్యమన్నారు కూతుళ్లు. “మీ ప్రేమ
యింతేనా! నన్ను కోయిస్తారా” అని మహారాజు గగ్గోలుపెట్టాడు.
ఆ గోల చూడలేక, ఆ రాజవైద్యుడు, మహేంద్రమణిని తెప్పించగలిగితే,

ఆమణి నిలా తాకించగా నే అలా జాడ్యంపోతుందని నూత్నంచెప్పాడు. అంజనం వేయించగా, ఆమహేంద్రమణి, మహేంద్ర పర్వతంలో ఉందనీ, దాని మార్గంలో సింహద్వారం, మకరద్వారం, కమలద్వారం అని మూడు ద్వారాలు, ఒక్కొక్క యక్షితచే రక్షింపబడుతూ ఉన్నాయనీ, అది దుస్సాధ్యమనీ తెలిసింది. అయితే ఆయక్షితల్ని గలిచి, మహేంద్రమణిని తెచ్చి, తనను రక్షించినవానికి తన రాజ్యము నిస్తానని మహారాజు ప్రకటన చేయించాడు.

మణిని తెచ్చి రాజ్యాన్నెవరు కాజేసుకు పోతానో అని, దూపాహేమలు హరమతికీ కాలమతికీ కత్తులుకట్టి, మణితేనిదే గడప త్రొక్కరాదని కాసించి పంపారు. యక్షితలేమిటో ఆ ద్వారాలేమిటో తెలిస్తేగా భయానికి. అదేదో సరదాగా వాళ్ళూ తలలు విసురుకొంటూ వెళ్ళారు.

తండ్రి నెలా రక్షించుకోటం? తలుచుకుంటే తనభర్త రక్షించగలడు. దుఃఖిస్తూ, గుణ, భర్తపాదాలమీదపడి, తండ్రికి ప్రాణభిక్ష పెట్టమని ప్రార్థించింది. అప్పుడు, దైవాధీనం ప్రసన్నుడై, తాను కామరూప విద్యావంతుడినని చెప్పి, నిజరూపం ధరించి చూపి, “నేను వీరసేనుడననే రాజకుమారుణ్ణి. రాజ్యభ్రష్టులై తల్లిదండ్రులు గతించగా, ఒక తపస్వి పెంచి, ఒక్క కామరూప విద్యతప్ప అన్నివిద్యలూ నాకు నేర్పాడు. నేనీ కామరూప విద్యను తస్కరించగా చూచి, ఈ నీ విద్యారహస్యం నీ భార్యకుతప్ప ఎవరికి తెలిసినా నీ నెలుగుబంటి వైపోతావని ఆయన నన్ను శపించారు. కనుక జాగ్రత్త! నీ వీరహస్యాన్నెవరికైనా చెపితే నే నెలుగుబంటివైపోతాను సుమా” అని గుణకు నచ్చచెప్పి, మళ్ళీ ఎప్పటి ముసలిరూపం ధరించి, మణికోసం బయలుదేరి వెళ్ళాడు.

దారిలో హరమతి కాలమతులను కలుసుకుని, వాళ్ళను దద్దమ్మల్ని చేసి ఆడిస్తూ, దైవాధీనం, కీకారణ్యందాటి, నేలసారంగ మార్గంలో

వెళ్ళి, అతి భయంకరంగా, అత్యద్భుతంగా, సమ్మోహనకరంగా ఉన్న సింహద్వార, మకరద్వార, కమలద్వారాల్ని చేరి, అక్కడ కాపలా ఉన్న ప్రతి యక్షితచేతా హరమతీ కాలమతులు చావసిద్ధపడి చివరికి మూర్ఛపోగా, ఆ యక్షితల్ని తన యుక్తిచాకచక్యాలతోనూ కామరూప విద్యాప్రభావంతోనూ గెలిచి, మంత్రంతో సహా మహేంద్రమణిని సాధించాడు. హరమతీ కాలమతుల్ని మూర్ఛతేర్చి, మంత్రంపఠించి మణిని పలికించి చూపాడు. ముగ్గురూ గృహాన్ముఖులై, దారిలో కాళికాలయంధగ్గర కాస్త విశ్రాంతి తీసుకుందామనుకున్నారు. దైవాధీనం, మణిని తలక్రింద పెట్టుకుని పడుకున్నాడు, హరమతీ కాలమతీ, దుస్సంకల్పంతో కపటనిద్ర నటిస్తున్నారు.

అదేసమయాన, తనను తలుచుకుని పశ్చాత్తాప పడుతున్నాడని విని, తండ్రిని చూట్టానికి గుణసుందరి కోటలోకి వెళ్ళింది. గడపలోనే రూపా హేమలు గుణ నటకొయించి అనరాని మాటలన్నారు. నీ భర్త హీనుడూ దరిద్రుడూ అన్నారు. పతినింద సహించలేక ఆవేశంవచ్చి, గుణసుందరి, “నా భర్త హీనుడుకాదు. కామరూపవిద్య తెలిసిన వీర సేన మహారా”జని గర్వంగా చెప్పింది. సరిగా ఆ తుజాన, హరమతీ కాలమతీ, నిద్రలోఉన్న దైవాధీనాన్ని ఒక పాడు భావిలో పడవేసి, మణిని తీసుకుని, ఇంటి కుడాయించారు. గుణసుందరి చెప్పకూడని రహస్యాన్ని చెప్పడంచేత, పాపం దైవాధీన మా భావిలోపడ్డప్పుడే, ఎలుగుబంటి అయిపోయాడు. దుఃఖిస్తూ ఎలాగో పైకివచ్చి ఇంటిదారి పట్టాడు.

గుణసుందరి, తన అపరాధ కారణంగా, భర్త ఎలుగుబంటి అయి పోయి ఉంటాడని, గోడు గోడున ఏడుస్తూ, ఇంటికవచ్చి స్పృహతప్పి పడిపోయింది.

హరమతీ కాలమతీ మణిని తెచ్చి మహారాజునెదుట పెట్టారు.
కొని మంత్రం మరచిపోవటంచేత మణి పలకలేదు. మహారాజు ప్రాణాశ
వదులుకున్నాడు.

దైవాధీనం, అంటే ఎలుగుబంటి, గూడెంలోకి రాగానే అంతా
కేకలువేస్తూ బడితెలతో వెంటపడ్డారు. ఆ కేకలు విని గుణసుందరి
దుఃఖిస్తువచ్చి వాళ్ళనివారించి, ఎలుగుబంటి నింట్లోకి తీసుకొని పోయి,
చేతులారా చేసుకున్న పాపఫలమని మొత్తుకొంటూ, తన భర్త శాప
విమోచనకైలోకమాతవు 'నిన్నలా ప్రాధేయపడి ప్రార్థిస్తోంది అని
పరమేశ్వరులు చెప్పగానే, మాతృహృదయం తుణమాగుతుందా, ఇప్పుడే
ఆ అమ్మాయిని రక్షించాలంది పార్వతి.

తక్షణం పార్వతీ పరమేశ్వరులు, కిరాతదంపతులై భూమినవత
రించి, ఆ ఎలుగుబంటిని తీసుకొని మహారాజు నెదుటికివెళ్ళి, నవరస
భరితంగా చిత్రనాటకం నడిపి, రూపాహేమలు మోసకత్తెలనీ,
గుణసుందరే నిజంగా తండ్రిని ప్రేమించిందనీ చాటించి, ద్రోహులైన
హరమతీ కాలమతులను శిక్షించి, ఎలుగుబంటిని దైవాధీనంగాచేసి,
మణిని పలికించి మహారాజును స్వస్తునిచేసి, గుణసుందరికి పరమేశ్వరు
డనుగ్రహించిన భర్తను చూడండని ఆ దైవాధీనాన్ని వీరసేన రాజకుమ
రునిగా వెలయించి, అందరూ ఆనందభరితులై స్తోత్రంచేయగా, అందర్నీ
దీవిస్తూ, మళ్ళీ ఆకాశంలోకి విజయంచేశారు.

గుణసుందరి :

ఓ మాతా ! రావా ! మొరవినవా !

నీవు వినా దిక్కువరే ! ఓ రాజరాజేశ్వరీ ! ॥ఓ మాతా॥

దీనజనావన దీక్షాపరవని, మానక నిన్నే మదినమ్మితి నే
వ్రతములు, పూజలు, ఫలరహితములా ! భక్తురాలియెడ దయలేదా ॥
ఎవ్వరు పడనీ ఎన్నడు గననీ ఈ దుర్విధి నే నెటులభరింతు నె
జాలి కలుగదా నా గతిగనిన, జీవితాంతమిక ఇంతేనా ॥ఓ॥

రూపసుందరి, హేమసుందరి :

కలకలా ఆ కోకిలేమో, పలుకరించే వింటివా !

ప్రణయ కలహము వార్తలెవియో, విన గుతూహలమన్నదే ॥కల॥

బాలమనసున భావమేమో, పూల ఘుమఘుమలాడే నే

ప్రియునికోసం బాళి అయితే, సాయమే తానన్నదే ॥కల॥

ప్రేమయేమో విరహమేమో, భామవింతిగనున్నదే

వలచి తలచే వరుడు ఎవడో, పిలచివస్తానన్నదే ॥కల॥

రూపసుందరి, హేమసుందరి :

చల్లని దొరవే లే, చల్లని దొరవే లే

చల్లనీ దొరవేలే, చందమామా...నీ

అల్లరి చాలించవోయ్ చందమామా ॥

చల్లని నీ వెన్నెలలో ఒళ్ళుకందెనోయీ

యీ చల్లని నీ వెన్నెలలో ఒళ్ళుకందెనోయీ, మా

ఒళ్ళుకందెనోయీ.....

ఝల్లు ఝల్లుమంటూ, ఝల్లు ఝల్లుమంటూ, మా
 ఉల్లమదిరెనోయీ! చందమామ! ఓ చందమామ! ఓచందమామా॥
 వన్నెలదొరవేలే, వన్నెలదొరవేలే చందమామా నీ
 వెన్నెల చాలించవోయ్ చందమామ॥
 పిల్లగాలి నుసికొల్పి మా వల్లెలు కదిలించావ్,
 మా వల్లెలు కదిలించావ్,
 మా ఒళ్ళును పులకించావ్.
 వలపుతోటి చెలగాటకు
 గిలిగింతలు సలిపావే॥ చందమామ, ఓచందమామ, ఓచందమామ॥
 తారలదొరవేలే, తారలదొరవేలే చందమామా నీ
 తీరులు చాలించవోయ్ చందమామ,
 ఓ చందమామ ఓ చందమామ॥

గుణసుందరి :

ఉపకార గుణాలయనై ఉన్నావుకదే మాతా ||ఉప||
 ఆపరాధము లన్ని మరచి ఆదరింపవే! మాతా ||ఉప||
 తెలివితేని అహములతో, తెలియరాని బాధలతో
 కలతచెందు జీవుల మము మేలుకొలిపి ఏలుకొనగ. ||ఉప||
 ఏనాడో, ఎచ్చటనో ఈ నాటక పరిసమాప్తి!
 జ్ఞానమొసగి దారిజూపి, దీనుల మము దీవింపగ. ||ఉప||

గుణసుందరి :

కల్పక మతల్లివే ఘనతవలసినగారి !
కల్యాణహారతిని కళవు నీవే దేవి
ఇలవేల్పువై ఉంటివే, ఇల్లెల్ల శుభకళల దీపింపవే...ఓ తల్లి ॥కల్ప॥

శతకోటి కాఖిలును ఫలపుష్ప భరితములు
ఓ కల్పకమతల్లి! తను వెల్ల ఘుమఘుమయై
నవపరీమళ మియవే, మాపూజ నవమల్లికలను గొనవే ||కల్ప||

మానవులు దేవతలు మనుట నీ నీడనే
ఓ కల్పకమతల్లి! పెద్ద ముత్తైగువవు
పేరటాలవు రాగదే, మ్రొక్కంది ఘనశుభము దీవింపవే. ఓతల్లి
జయముగా దీవింపవే, గైకొనవే జయహారతిని దేవిరో! ||కల్ప||

నేపథ్యంలో (Back Ground):

అమ్మ మహాలక్ష్మీ దయసేయవమ్మా, మమ్ము మా పల్లె పాలింప
వమ్మా ||అమ్మ||

ఎన్నినోముల పంటవో అమ్మా! ఏమిపుణ్యాల ఫలమవో అమ్మా||
నీవు పట్టింది బంగారమమ్మా! నీవు పెట్టింది స్వర్గమే అమ్మా
నీవు పలికింది నిజధర్మమమ్మా! నీవు మా భాగ్యదేవతవే అమ్మా||అమ్మ||

ఎరుకలు హీనజనులని వెరువవలదమ్మా
పరువున రాచవారిని తీసిపోమమ్మా
నిను కన్నబిడ్డగ చూతుమే అమ్మా
నిను కంటిపాపగ గాతుమే అమ్మా ||అమ్మ||

దైవాధీనం :

ఓహూరె ఓహూరె బ్రహ్మదేవుడా - నీ
వెంత హూంతకారివయ్య బ్రహ్మదేవుడా - నీ
వెంత బుద్ధిశాలివయ్య బ్రహ్మదేవుడా,
ఊరులేని పేరులేని ఒట్టి దరిద్రుణ్ణి...పట్టి...కొట్టి...
పట్టి కొట్టి రాజావారి అల్లుని చేశావే

పట్టి కొట్టి రాచకూతురి మొగుణ్ణిచేకావే...అహ

ఎంతపని చేస్తావయ్య బ్రహ్మదేవుడా...

॥నీవెంత॥

...అయ్యారే...హతవిధీ...తోందరినా...

ఎండ కన్నె యెరుగనట్టి రాచముద్దుల గుమ్మను

మొండివాని మెడకుకట్టి ఏలుకోపో అని, దేవుడా...దేవుడోయ్

ఏమిరాత రాస్తావయ్య! బ్రహ్మదేవుడా నీ

దేవీ భాగోతమయ్య! బ్రహ్మదేవుడా నీవేమి బుద్ధికాలివయ్య

బ్రహ్మదేవుడా!

దైవాధీనం :

చిటితాళం వేస్తినంటే-చిట్టంటులు చేస్తినంటే

సిగ్గుకీలే సడలిపోవాలే॥

ఓ - రంగురంగుల రమణిరంగీ

రింగు రింగున యెగిరి రావోలె

ఏఊరు ఏలినావో, ఏపేర వెలసినావో

వైనమేమీ తెలియకుండగనే॥

ఓ - బోసినవ్వుల పూలరంగా

నాసికన్నియ వలచి వచ్చేనా?

మనవలపూ - మనమననూ మనమాటా ఒకటివితే

ఊరుపేరుల ఊసె ఉండదుగా॥

ఓ - రంగురంగుల రమణిరంగీ

సన్నసన్నగ సరసకొచ్చేనా!

మనసంటే ఎంతవరకో మాటంటే ఎంతనిజమో॥

వైనమేమీ తెలియకుండగనే...॥

ఓ - బోసినవ్వుల పూలరంగా

కులము కన్నియ కూడి వచ్చేనా

చిలుకొ గోరింకలముగా, కలసిమెలసి చెలగిపోతే

ఊరు పేరుల ఊసె ఉండదుగా....॥

ఓ - రంగురంగుల రమణిరంగీ

రింగు రింగున యెగిరి రావోతె.

వీర సేనుడు :

ఓ - ఒహో! చారుశీలా! లే జవరాలా! సొగసుభద్రా!

ఓ - యాపబాలా! నిన్ గన, వలపు పులకలాలసె బులబులా!

కన్నుల్లో విందెయ్యె, వెన్నెల్లో వసంతమై

చిన్నీ! నీ హూయల్ గుబుల్ గుబాళించే నహజోహారులే ॥

చెంగావీ చీరెవళిలో, రంగారే నీ అంగభంగి

తంగేటి పంపై ఇంపుల్ సొంపుల్ జంపాలాడే ॥

కుకాల్ బోణీ, రసికరమణీ, వగల్ జిమ్మి, వరించేవో ఓహోహో!

నా మెళ్ళోదండై, తల్లో పూవై నెగడి

ముల్లొకా లేలే కేళికి రావోలే బాలా బేలా లోలా ॥

గుణసుందరి :

శ్రీ తులసీ ప్రియతులసీ జయమునీయవే, జయమునీయవే॥

సతమూ నిను సేవెందుము సత్కృపగనవే, సత్కృపగనవే ॥శ్రీ॥

లక్ష్మీ పార్వతి వాణీ అంశల వెలసీ

భక్తజనుల పాలించే మహిమ నలరుచూ

॥శ్రీ॥

కొల్లగ శాఖలువేసీ, పెల్లుగ దళములువిరిసీ

శుభకర పరిమళములతో పెరటివేల్పువై వెలసీ

॥శ్రీ॥

దళమున కొక విష్ణువుగా విష్ణు తులసివే - శ్రీ కృష్ణ తులసివే

జయహారతి గైకొనవే మంగళశోభావతివై.

॥శ్రీ॥

హరమతీ, కాలమతీ :

హర : { అదియే ఎదురై వచ్చేదాకా పదరాముందుకు
కాల : { పడిపోదాం.

కాల : హాయిసఖా అని ఊర్వశివస్తే ఏంచేస్తావుర అన్నయ్యా !

హర : ఛీఛీ పోవే జేజేమ్మాయని తరిమేస్తారా తమ్మయ్యా !

కాల : రాచక్రీడకు రంభేవస్తే ఏంచేస్తావుర అన్నయ్యా !

హర : మీసంత్రిప్పి రోసంచూపి బదిలేస్తారా తమ్మయ్యా !

కాల : మరి ఏడుకొండలూ ఎదురునిలుస్తే ఏంచేస్తావుర
అన్నయ్యా !

హర : జై వెంకటేశునికి దణ్ణంపెట్టి ఎగిరేస్తారా తమ్మయ్యా !

కాల : అంతా అడివే అన్నిమ్మ గారే, ఎలుగెదురొస్తే ఏంచేస్తావ్

హర : పులినెదురేస్తా తమ్మయ్యా

కాల : పులి యెదురొస్తే ?

హర : ఏనుగవుందీ

కాల : ఏనుగవస్తే ?

హర : సింహాన్నొడ్డెద

కాల : సింహమెవస్తే ఏంచేస్తావ్ ?

హర : { నాన నాన నాననా...
కాల : {

సింగారి :

నాను సింగారి నే మగనా మామామా ॥

జాణ సింగారి నే కోన సింగారి నే

॥ నాను ॥

పుంజోలేటెలియా జ అ ణ విలే, సంజారే గుడిలోను అ ణ మైలే

బామ బిలీ బిలీ, మామ లిలీ లిలీ ॥

యక్షిత :

ఈవనిలో కోయిలనై, కోయిలపాడే గానమునై
గానముకోరే చెవినై, నా చెవిలో నేనే ధ్వనిస్తా॥
మింటచ నే మేఘమునై, మేఘములోని చంచలనై
చంచలకోరే గురినై, నా గురిలో నేనే నటిస్తా॥
నా హృదిలో మోహమునై, మోహముచూపే ప్రేమమునై
ప్రేమనుకోరే ప్రియునై, నా ప్రియునీ నేనే వరిస్తా॥

కిరాత దంపతులు :

హరహర హరహర ధమరుకనాదం పరశివవేదం పరమరహస్యం
తెలిసికోండయా తెలిసికోండయా.

మన్నామిన్నా యేదో, మనకన్నుల చూచేదేదో
మన్నామిన్నా కానకతిరిగే అన్నల అక్కల అహమదియేదో॥ తెలి॥
పగటికి వెనుకే రేయీ, ఆ రేయికి వెనుకే పగలూ
పగటికి రేయికి వెనకాతేమిటో! దిగిదిగిదిగిదిగి తద్ది తకతోం ॥ తెలి॥
నిప్పున కాగిన నీళ్లే ఆ నిప్పునె ఆర్చెను మళ్ళీ
గొప్పధర్మమిది గొప్పధర్మమిది గొప్పధర్మమని కూసెనుకోళ్ళే॥ తెలి॥
కత్తులుకట్టినకోడి శివమెత్తి చచ్చెపోరాడీ
కత్తులలోనే గమ్మతుడం దా కత్తిముట్టితే నెత్తికొచ్చును ॥ తెలి॥

—०००—

రానున్న వాహిని బిత్తము

మొత్త శ్రి

మరుపురాని మేనోహర పుణ్య గాథ

తెరెక్కరు.....

బి. యు. రెడ్డి

